

Тематична виставка
"Інноваційна діяльність та технопарки"

(надходження III кв. 2023)

Розділ 1. Інноваційна діяльність. Загальні питання

Біоекономіка громад як елемент державного управління, основа сталого багатофункціонального інноваційно-технологічного розвитку та брендингу / Є. І. Ходаківський, О. В. Мосієнко, О. Ф. Присяжнюк [та ін.] // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 16. – С. 147-155.

P/2124

Пошук відповіді на питання про мінімальний набір факторів, що забезпечують потенціал територій, окреслив складові створення динамічної, інтерактивної міждисциплінарної мережі, що сприяє інноваціям. Найбільший ступінь ефективності в реалізації функції управління належить родовим та екологічним поселенням, які за принципами відповідальної свідомої позиції трансформують традиційну економіку у економіку здоров'я, забезпечують мотиваційну складову, пробуджуючи інтереси основних суб'єктів території (населення, бізнесу та уряду), затверджуючи закони просторової організації, надаючи перевагу місцевим факторам і ресурсам території, розвиваючи локальну економіку. Йдеться про концепцію інноваційної екосистеми як механізму поєднання живих організмів у середовищі. Така система має багаторівневу структуру взаємодії окремих елементів для обміну енергією, інформацією та знаннями, а також механізми спільної розробки та впровадження узгоджених рішень зацікавленими сторонами. Сформовані таким чином стійкі інноваційно-спроможні соціоекономічні біоекосистеми служать каталізаторами екологічно чистого виробництва і розв'язання соціально-екологічних проблем в короткостроковій і довгостроковій перспективі, інтегруючи системний підхід в місцеві і спеціалізовані мережі. Інноваційна екосистема являє собою мережу зв'язків і взаємозв'язків (об'єднання суб'єктів і об'єктів, інформації та знань) для забезпечення стійкості навколишнього середовища шляхом ініціювання відповідних змін, їх створення і тестування спільно із зацікавленими сторонами. *Генеральною метою дослідження* визначено формування українського суспільства ефективного саморозвитку. Над цим генеральним завданням стоїть метаціль метафізичного та концептуального рівня. Стратегічні цілі розподілені за сферами буття: духовна та культурна, життєздатності та природності, соціальна, техніко-економічна, політична, створюючи модель розвитку кожної сфери буття всіх рівнів від людини, родини, роду, громади до держави та людства, ми їх об'єднуємо в збалансовану суперсистему та отримуємо модель українського суспільства ефективного саморозвитку.

Вахович І. М. Парадигмальний концепт стратегічного цілепокладання інноваційної трансформації поствоєнної економіки на регіональному рівні: особливості формування інноваційної інфраструктури / І. М. Вахович, Д. М. Матрунчик, Ю. М. Погуляйко // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 17. – С. 19-27.

P/2124

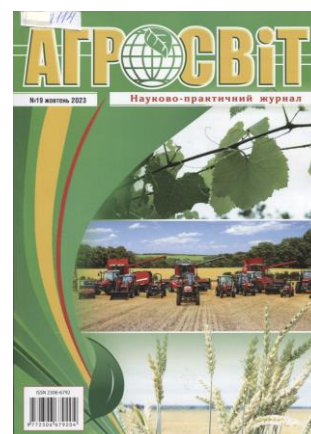
Встановлено, що парадигмальний концепт інноваційної трансформації поствоєнної економіки регіонів України являє собою поєднання сутнісно-змістовних характеристик інноватизації економічних відносин та імперативних засад формування інституційно-керованих моделей інноваційного інклюзивного розвитку, що дає змогу сформувати на регіональному рівні систему стратегування, програмування, планування, проектування та стимулювання інноваційних транс-

формаційних процесів. Дослідження показали, що при стратегічному цілепокладанні інноваційної трансформації поствоєнної економіки регіонів України необхідно враховувати комплекс екзогенних інноваційних детермінант: перехід до інноваційної моделі інклюзивного розвитку; трансформація монетаристських моделей у інституційно-керовані моделі інноваційного інклюзивного розвитку; транснаціоналізація та концентрація генерування ключових інновацій. Виявлено, що вибір пріоритетів інноваційної трансформації регіональних господарських комплексів має базуватися на врахуванні ендегенних інноваційних детермінант: відбудова країни та реабілітація постраждалих внаслідок війни; зміцнення обороноздатності, господарської самодостатності та енергетичної безпеки країни; цифрова трансформація сектору публічних послуг та продуктових ланцюгів. Встановлено, що ключовим елементом відбудови поствоєнної економіки регіонів України на інноваційних засадах виступає каскадно-циркулярна модель інноваційної трансформації, яка передбачає дотримання ієрархічності пріоритетів при залученні ресурсної бази у відтворювальний процес та максимізацію замкнених циклів у продуктових ланцюгах регіональних господарських комплексів. Обґрунтовано, що реалізація стратегій інноваційного розвитку поствоєнної економіки регіонів України має передбачати прискорену розбудову регіональної мережі об'єктів інноваційної інфраструктури: модернізацію освітньо-наукового простору, створення спільної освітньо-наукової інфраструктури, формування регіональних інноваційних кластерів, відновлення мережі проектних інститутів і їх поступове перетворення у інжинірингові агентства. Доведено, що структуроутворюючим ядром розбудови регіональної інноваційної інфраструктури має стати формування науково-технічних комплексів, а це вимагає створення нестатутних об'єднань кластерного типу, організаційно-правова форма котрих дасть змогу консолідувати організаційні можливості та фінансові і матеріальні ресурси місцевої влади, місцевого освітянсько-наукового простору та реального бізнесу у напрямі генерації продуктивних та процесних інновацій.

Вініченко І. І. Інноваційна стратегія повоєнного розвитку аграрного бізнесу України / І. І. Вініченко, М. А. Полегенька, Є. А. Кобець // АгроСвіт. – 2023. – № 19. – С. 3-8. – Текст англ.

P/2114

У статті розкрито необхідність і значення формування стратегії інноваційного розвитку агробізнесу України як головної умови підвищення рівня конкурентоспроможності та можливості досягнення високого рівня його розвитку в післявоєнний період. Визначено, що інновації генерують позитивні структурні зрушення в економіці та суспільстві, сприяють підвищенню продуктивності економіки, посилюють її здатність конкурувати в глобальному середовищі з економіками інших країн світу та забезпечувати стійкі темпи зростання в довгостроковій перспективі. Проаналізовано ключові проблеми, з якими стикається агробізнес в умовах воєнного стану та нестабільної геополітичної ситуації, зокрема зниження родючості ґрунтів, дефіцит робочої сили, втрати врожаю та нестабільність ринків. Для вирішення означених проблем авторами запропоновано застосування інноваційної стратегії розвитку агробізнесу. Запропонована стратегія має включати ретельний аналіз внутрішніх ресурсів підприємств щодо впровадження нововведень, а також можливість залучення зовнішніх інновацій шляхом використання зовнішніх ідей з урахування інноваційної інфраструктури. Досвід успішних компаній в цій сфері свідчить про популярність інтегрованих, інтерактивних та мережевих моделей інноваційного розвитку, що дозволяють максимально розширити можливості розробки новаторських рішень та впровадження їх у виробництво. Виходячи з реалій сьогодення інноваційна стратегія повинна включати повну вертикальну інтеграцію із забезпеченням виробництва необхідних матеріально-технічних ресурсів і засобів виробництва, розвиток зеленої енергетики на основі повнішої переробки вторинних відходів і виробництво біопалива як альтернативного виду енергії, що сприятиме зниженню енергозалежності, забезпечення експорту аграрної продукції та переосмислення набору вирощуваних культур з фокусом на підвищенні продуктивності. Обґрунтовано необхідність залучення додаткового фінансування для фінансового забезпечення інноваційних перетворень у вигляді нових і нетрадиційних фінансових інструментів – інноваційних ваучерів, системи краудфандинг та технології блокчейн.

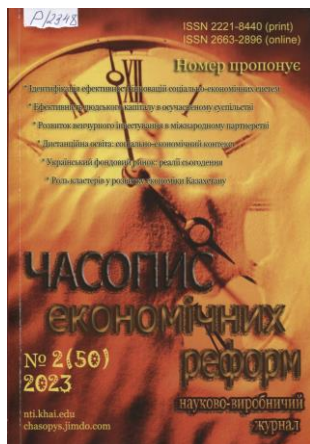
Грабар М. В. Дитячий туризм: базові вимоги організації та перспективи впровадження інновацій / М. В. Грабар, Г. В. Машіка, М. Ю. Кашка // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 16. – С. 13-17.

P/2124

У статті досліджено базові вимоги до організації дитячого туризму та перспективи впровадження інновацій. Зазначено, що дитячий туризм відіграє важливу роль у структурі туристичного ринку, оскільки він спеціалізується на задоволенні потреб дітей та підлітків у відпочинку, і враховує потреби та інтереси дітей різного віку.

Виділено та охарактеризовано наступні особливості дитячого туризму: безпека та здоров'я дітей, відповідальність та нагляд, педагогічний підхід, взаємодія з батьками та опікунами, розваги та освітні програми.

Акцентовано, що дитячий туризм сьогодні неминуче має імплементувати інновації у цикл обслуговування. Сучасні технологічні рішення сприяють поліпшенню якості послуг та покращення досвіду дітей. Серед інновацій, які допомагають дитячим закладам відпочинку покращити комунікацію з батьками, забезпечити безпеку та надати цікавий, інтерактивний досвід обґрунтовано наступні: мобільні додатки та онлайн-платформи, електронні системи контролю доступу, віртуальна реальність (VR) та розширена реальність (AR), інтерактивні ігри, розумні системи керування, електронні системи навчання.

Гребенікова О. В. Ідентифікація детермінантів ефективності дифузії інновацій соціально-економічних систем / О. В. Гребенікова, Т. В. Денисова // Часопис економічних реформ. – 2023. – № 2(50). – С. 6-12.

P/2348

Виклад основного матеріалу. У дослідженні на основі теорії дифузії інновацій ідентифіковано ключові детермінанти ефективності інфільтрації інновацій соціально-економічних систем. До них доцільно віднести: технічні особливості інновацій, культурні та етичні відмінності між різними групами споживачів, доступність фінансових ресурсів для впровадження інновацій, ефективність механізмів комунікації та мереж взаємодії між учасниками соціально-економічної

системи, ступінь залучення та підтримки учасників, рівень освіти та інформаційної грамотності населення, культурно-соціальний і політичний аспекти, тощо.

Проаналізовано світовий досвід щодо методів оцінювання ефективності національної інноваційної діяльності, на базі яких визначаються міжнародні індекси та рейтинги, зокрема Global Innovation Index, European Innovation Development Scoreboard, Bloomberg Innovation Index, Global Competitiveness Index та ін.

Виявлено, що міжнародні індекси та рейтинги мають низку недоліків, які не дають можливість коректно оцінити ефективність впровадження результатів інноваційної діяльності й виявити основні проблемні аспекти, що перешкоджають дифузії інновацій соціально-економічних систем. *Оригінальність та практична значимість* дослідження полягає в тому, що ідентифіковані детермінанти ефективності дифузії інновацій соціально-економічних систем можуть бути використані для виявлення проблемних аспектів і підвищення рівня інноваційного розвитку країн. *Висновки та перспективи подальших досліджень:* визначено детермінанти ефективності дифузії інновацій соціально-економічних систем. Дослідження їхньої взаємодії та управління ними може підвищити ефективність поширення інновацій на макроекономічному рівні.

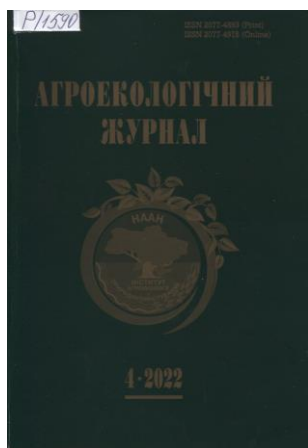
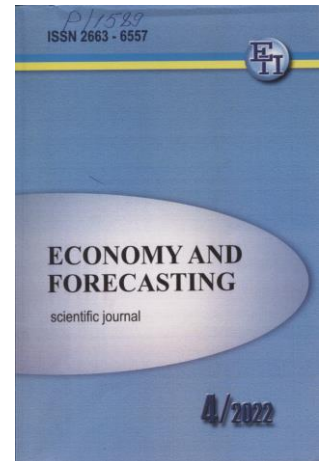
Встановлено, що системи показників, які використовуються для оцінювання ефективності інноваційної діяльності соціально-економічних систем на макроекономічному рівні, характеризують різні аспекти.

Грига В. Наука та інновації в Україні: підходи до формування політики в умовах війни / В. Грига, Ю. Рижкова // *Economy and forecasting*. – 2022. – № 4. – Р. 77-93.

P/1589

Повномасштабне воєнне вторгнення РФ в Україну призвело до багатьох викликів для економічного розвитку, який на сьогодні важко уявити без внеску наукових досліджень та інновацій. Перебудова науково-інноваційної системи стає ще одним викликом для українських політиків. *Метою статті* є аналіз наукової та інноваційної політики в Україні під час воєнних дій та розроблення ряду рекомендацій для післявоєнного відновлення. Для цього було використано декілька методів, зокрема, узагальнення експертної думки, аналіз відповідної наукової та аналітичної літератури та статистичний аналіз.

У статті інноваційна політика розглядається з позицій трьох підходів до її формування в умовах кризи: виробництво інновацій, купівля інновацій та перепрофілювання наявних технологій і розробок. Наразі Україна використовує переважно другий підхід, купуючи та отримуючи сучасне озброєння та техніку. Водночас в Україні з'явилися інноваційні розробки, рівень виробництва яких недостатній для задоволення власних потреб. Після війни Україна навряд чи зможе купувати необхідне озброєння через фінансові обмеження. Таким чином, уряд має у короткостроковому періоді переорієнтувати зусилля на перепрофілювання існуючих розробок. Однак такий підхід не є сталим у довгостроковому періоді, коли потрібна достатньо широка науково-технічна база, що в екстрених випадках забезпечуватиме швидке перепрофілювання розробок під нагальні потреби. Війна завдала величезної шкоди науково-дослідницькому потенціалу України, який на сьогодні ще не повністю виміряний та кількісно визначений. Існує два типи збитків: фізична втрата дослідницької та інноваційної інфраструктури (наприклад, наукових установ і високотехнологічних підприємств) і "відплив мізків", на яких повинні зосереджуватися політики, які займаються прийняттям рішень у сфері науки. З огляду на зазначене пропонується набір політичних заходів задля вирішення викликів, до яких призвела війна, у сфері науки та інновацій.

Григорян О. О. Сукупність елементів управління інноваційною діяльністю / О. О. Григорян // *Агроекологічний журнал*. – 2022. – № 4. – С. 53-65.

P/1590

Актуальність дослідження зумовлена потребою у створенні комплексного підходу для розвитку економіки України. Визначається не тільки необхідністю вирішення локальних завдань із вдосконалення окремих елементів економічної системи, але і потребою у створенні комплексного механізму впровадження інновацій суб'єктами господарювання. Результати теоретичних досліджень і практичного досвіду пов'язані із розробкою механізму впровадження інновацій. У зв'язку з цим ця стаття спрямована на виявлення елементів механізму впровадження інновацій. Провідним методом дослідження цієї проблеми є метод систематизації та аналізу даних теоретичних досліджень, який дає можливість комплексно розкрити сутність і необхідність впровадження інновацій. У статті представлено різноманітність підходу до механізму впровадження інновацій вченими теоретиками українськими, закордонними, розкрито поняття інновацій, механізм впровадження, обґрунтовано необхідність вдосконалення механізму впровадження інновацій суб'єктами господарювання. Сьогодні кожна організація країни працює в умовах нестабільності та невизначеності зовнішнього і внутрішнього середовища і, відповідно в умовах ризику. Суб'єкти господарювання в процесі досягнення своїх цілей стикаються з відповідними ризиками щодня. Організація зазначає, який результат вона сподівається отримати; цей результат є відправною точкою формування портфелю стратегічних напрямів її розвитку. Нові

стратегічні ініціативи здатні відкрити привабливі можливості. Для ґрунтовного дослідження ролі впровадження інноваційного механізму для розвитку національної економіки за сучасних умов необхідно простежити етапи цього феномена. Матеріали статті становлять практичну цінність для тих, хто цікавиться економікою на мікрорівні, хто розширяє свої знання в цій галузі. Ця тема дуже важлива, тому що інновації відіграють важливу роль у розвитку кожної компанії, інновації впливають на ефективність роботи підприємств, діяльність підприємств позначається на розвитку економіки. Дослідження спрямовано на успіх та розвиток економіки України.

Демчишак Н. Б. Іноземний досвід стимулювання розвитку інноваційного підприємництва: імплементація в умовах цифровізації економіки України та зміцнення національної безпеки / Н. Б. Демчишак, Р. Р. Юрків, В. М. Демид // АгроСвіт. – 2023. – № 17. – С. 30-38.

P/2114

У статті розглянуто іноземний досвід стимулювання інноваційного підприємництва в контексті цифровізації національної економіки. Розглянуто сутність інноваційної діяльності та фактори, що впливають на функціонування і трансформацію інноваційного середовища. З'ясовано потенційні напрями та інструменти впливу держави на розвиток інноваційної діяльності підприємств. Досліджено нормативно-правову базу, що регулює інноваційну діяльність суб'єктів господарювання в Україні. Досліджено принципи застосування стимулюючих адміністративних механізмів для підприємств у різних країнах. Проаналізовано статистичні показники інноваційної діяльності підприємств України та країн світу. Систематизовано та узагальнено ключові аспекти іноземного досвіду стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності підприємств. Запропоновано пріоритетні напрями адаптації зарубіжного досвіду в Україні в умовах воєнного стану та для післявоєнного відновлення і зміцнення національної безпеки.

Демчишак Н. Б. Розвиток стартап-екосистеми як основа післявоєнного відновлення України: роль фінансових технологій, інвестицій та інноваційного підприємництва / Н. Б. Демчишак, Р. Р. Юрків, А. В. Кліпіліна // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 17. – С. 59-65.

P/2124

У статті розглянуто важливість розвитку стартап-екосистеми та інноваційного підприємництва в контексті післявоєнного відновлення України. Досліджується роль стартапів у стимулюванні економічного зростання та залученні інвестицій. Розглядається важливість урядових заходів для створення сприятливого середовища для стартапів шляхом спрощення регуляторного середовища та використання зарубіжного досвіду. У статті наводяться приклади успішних українських стартапів, які здобули міжнародне визнання та внесли значний вклад у розвиток інноваційних технологій та фінансових послуг. Висвітлюються виклики, з якими стикаються підприємства та стартапи в Україні у воєнний час, зокрема відсутність стабільного фінансування, недостатній доступ до ринків та потреба в розвитку технологічної інфраструктури. Сформовані рекомендації щодо подальшого розвитку стартап-екосистеми в Україні та переходу до моделі інноваційної орієнтованої конкурентоспроможної національної економіки.

737765 В
658

Економіка підприємства [Текст] : підручник : у 3 ч. / [А. А. Мазаракі, Н. М. Гуляєва, І. В. Стояненко та ін.] ; за заг. ред. А. А. Мазаракі ; Держ. торг.-екон. ун-т. - Київ : [Держ. торг.-екон. ун-т].

Ч. 3 / А. А. Мазаракі, Н. М. Гуляєва, І. В. Стояненко. - Київ, 2023. - 356 с. : граф., табл. - Бібліогр. наприкінці тем. Авт. зазнач. на звороті тит. арк.

У підручнику розглядаються основні питання, пов'язані з економічними аспектами діяльності підприємства.

Зі змісту:

Тема 27. **Інноваційне забезпечення розвитку підприємства.** – С. 186-204.

- 27.1. Економічна сутність інновацій та інноваційної діяльності підприємства
- 27.2. Поняття та форми організації інноваційного підприємства
- 27.3. Методичні засади визначення економічної ефективності інновацій
- Висновки до теми 27
- Питання для самоконтролю
- Тестові завдання
- Список використаних джерел.

Калінчик М. В. Інноваційні рішення для сталого розвитку аграрного сектора України: пошук альтернативних стратегій / М. В. Калінчик, О. М. Могильний, Р. В. Лавров // АгроСвіт. – 2023. – № 18. – С. 4-18.

P/2114

Проведено аналіз динаміки структури посівних площ і виробництва як одного з об'єктивних чинників соціально-економічних та екологічних проблем. Встановлено, що за існуючих тенденцій Україна за показником експорту продовольства на 1 га ріллі порівняно з іншими країнами світу буде залишатись низькою за рангом. Показано, що разом із досить низьким рівнем експорту продовольства за прогнозованої структури посівних площ й ступеня розораності земель Україна має і матиме в перспективі зростаючі проблеми соціально-економічного та екологічного порядку, а саме: безробіття, особливо в тваринництві; досягнення економічного потенціалу за відносно низького рівня експорту; ерозії ґрунтів; втрати орного шару, поживних речовин і гумусу; забруднення навколишнього природного середовища. Одним із напрямів вирішення проблем є виведення з обороту схилених та еродованих земель із відповідним збільшенням площ сінокосів і пасовищ та наступним розвитком пасовищного утримання тварин м'ясних порід у малих за розміром фермах й залученням мінімуму інвестицій в спорудження вітрозахисних споруд або будівництво холодних приміщень.

Карпін С. І. Теоретичні аспекти інвестиційно-інноваційної інтеграційної стратегії розвитку агропромислового комплексу / С. І. Карпін // Актуальні проблеми інноваційної економіки = Actual Problems of Innovative Economy. – 2021. – № 2. – С. 15-21.

P/1249

Метою статті є дослідження теоретичних аспектів інвестиційно-інноваційної інтеграційної стратегії розвитку агропромислового комплексу.

Матеріали та методи. Теоретичним підґрунтям у процесі наукового дослідження стали наукові праці відомих українських та зарубіжних науковців, законодавство України та нормативні акти. Під час дослідження були використані загальнонаукові і спеціальні методи: аналізу, діагностики, синтезу, індукції, дедукції – для дослідження теоретичних аспектів інвестиційно-інноваційної інтеграційної стратегії розвитку агропромислового комплексу; було використано метод узагальнення та конкретизації щодо завдань стратегії розвитку агропромислового комплексу.

Висновки. За результатами дослідження, доведено, що інвестиційно-інноваційна інтеграційна стратегія розвитку агропромислового комплексу деталізовано пояснює, як буде відбуватися управління інвестиційно-інноваційними інтеграційними процесами у агропромисловому комплексі для забезпечення його ефективного функціонування та розвитку в умовах глобальних викликів. Інвестиційно-інноваційна інтеграційна стратегія розвитку агропромислового комплексу дозволяє оцінити експортний потенціал агропромислової продукції, сформуванню експортно-імпортну стратегію та адекватний механізм зовнішньоекономічної діяльності з урахуванням зони вільної торгівлі з країнами Європейського Союзу та іншими країнами міжнародного простору в умовах глобальних викликів.

Криховець-Хом'як Л. Я. Інновативність програм і форм організації навчання як інструменти взаємодії суб'єктів на ринках освітніх послуг / Л. Я. Криховець-Хом'як // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 16. – С. 113-120.

P/2124

Стаття присвячена kwestії інновативності інструментів в контексті взаємодії суб'єктів на ринках освітніх послуг, що сприяє формуванню інноваційного освітнього середовища в регіоні. На ринках освітніх послуг взаємодія суб'єктів, таких як учні, студенти, батьки, навчальні заклади, педагоги та інші учасники, є дуже важливим для забезпечення якісної освіти та задоволення потреб усіх сторін. Інструменти взаємодії допомагають підтримувати ефективні комунікації, розвивати партнерство, сприяти вирішенню проблеми, впроваджувати інновації та покращувати якість навчального процесу. Інноваційні інструменти фактично характеризуються такими рисами: новаторство, підвищенням продуктивності та ефективності, покращенням якісних показників, підвищенням адаптованості до різних контекстів, що використовується для вирішення різних технологічних завдань. Інновативність часто пов'язана із застосуванням сучасних технологій, інформаційних систем або розробкою нових технічних рішень. Саме інновативність є ключовим фактором у сучасному світі, що дозволяє досягати нових вершин, вирішувати складні проблеми та підвищувати якість життя. Освітні заклади, бізнес-структури, організації та індивідуальні користувачі активно використовують інноваційні інструменти для досягання своїх цілей та забезпечення успіху. У статті акцентується увага на якісних складових: інновативність програм та форм організації навчання в контексті ноосферної освіти, які можуть забезпечити в подальшому ефективність розвитку вітчизняного ринку освітніх послуг, що є предметом наукової розвідки.

Результати отримано на основі аналізу наукових джерел та проведеного нами маркетингово дослідження шляхом анкетування та особистих інтерв'ю, респондентами якого стали педагоги, слухачі курсів підвищення кваліфікації на базі обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти. Результати проведеного дослідження репрезентували, що своєчасними та актуальними сучасними інструментами взаємодії суб'єктів на ринках освітніх послуг є інновативність програм, інтерактивні форми організації навчання в контексті ноосферної освіти, що в подальшому окреслить дослідження складових "креації вартості" людського капіталу.

Лошихін О. М. Чинники впливу на державну інноваційно-інвестиційну політику на регіональному рівні / О. М. Лошихін, О. В. Кутовий // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 18. – С. 188-194.

P/2124

Удосконалено класифікацію внутрішніх та зовнішніх чинників, що впливають на державну інноваційно-інвестиційну політику на регіональному рівні, систематизація яких, на відміну від традиційних підходів, відрізняється їх поділом за галузевою ознакою (сільське господарство, харчова промисловість, хімічне виробництво, виробництво будівельних матеріалів, обробна промисловість), масштабу бізнесу (великий, середній та малий) та статусу інвестора (державні та іноземні інвестори), що дозволило диференціювати механізми підтримки інноваційно-інвестиційної діяльності з пріоритетних галузей та обґрунтувати заходи щодо залучення інвесторів до інноваційно-інвестиційної діяльності на регіональному рівні.

Для реалізації державної інноваційно-інвестиційної політики на регіональному рівні пропонується за рахунок розвитку перспективних великих центрів забезпечити прискорення економічного, науково-технологічного та інноваційного розвитку регіонів.

Для забезпечення даних заходів запропоновано низку факторів, якими повинні керуватися інвестори при виборі інноваційно-інвестиційної діяльності регіональної системи для реалізації інвестиційних проектів, а також розроблено заходи підтримки підприємств інноваційно-інвестиційної діяльності за регіонами (як у інноваційно-інвестиційній фазі, так і у процесі здійснення операційної діяльності). Розроблено фактори інноваційно-інвестиційної привабливості, механізми підтримки та заходи залучення великих інвесторів регіональної системи.

Заходами щодо розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності регіональної системи є: адресна робота з найбільшими галузевими інвесторами; проведення зустрічей та "круглих столів" з представниками бізнесу; координація українських та міжнародних галузевих виставок, пре-

зентація конкурентних переваг регіону, встановлення контактів з великими інвесторами та організація прямого каналу зв'язку з органами публічного управління регіону.

Розроблено фактори інноваційно-інвестиційної привабливості, механізми підтримки та заходи залучення інвесторів до середнього та малого бізнесу регіональної системи.

З метою залучення великих інвесторів у процесі реалізації державної інноваційно-інвестиційної політики, органам публічного управління на рівні регіону необхідно концентрувати зусилля на індивідуалізацію діяльності з інвесторами, брати участь у національних та зарубіжних галузевих виставках, створювати контакти та забезпечувати для інвесторів шляхи безпосередньої взаємодії.

Першочерговим фактором, що впливає на вибір інноваційно-інвестиційної привабливості закордонними компаніями того чи іншого регіону, є обсяг та перспективи розвитку споживчого ринку, а також розвинена інфраструктура та наявність кваліфікованих фахівців та техніків зі знанням іноземних мов.

Маркетингові дослідження інноваційних напрямів розвитку туристичного бізнесу в Україні / Т. Ю. Чаркіна, В. М. Зайцева, О. В. Пікуліна [та ін.] // АгроСвіт. – 2023. – № 16. – С. 39-47.

P/2114

Туристичний бізнес є найбільш розвиненим та прибутковим у багатьох країнах світу, а подекуди й головним джерелом доходів як місцевих, так і державного бюджетів. Поточний стан та перспективи розвитку даного сектору економіки відіграють одну з найголовніших ролей у конкурентоспроможності країн туристичної спрямованості.

Саме тому, на тлі пандемії та військових дій, туристичний бізнес має брати напрям та ґрунтуватися саме на інноваційному підході під час планування своєї діяльності та створення туристичних продуктів.

Для цього першочерговим завданням має стати відновлення туристичних регіонів, що були зруйновані найменше під час військових дій. Це сприятиме, окрім цільового туризму, ще й військовому, оскільки багато гостей нашої країни, відпочиваючи у комфортних умовах, виявлятимуть бажання і зможуть відвідати місця, де відбувалися бойові дії й побачити їх наслідки.

Крім цього, необхідно приділити пильну увагу новим стратегіям та напрямам антикризового менеджменту туристичної індустрії з урахуванням актуальних реалій.

Безперечно потрібно робити акцент на цифрових технологіях, що дозволять вирішити майже будь-яку задачу: від замовлення послуг і товарів до віртуальних подорожей та вирішення виробничих завдань підприємства.

Однак, серед безлічі існуючих технологій та гонить за ефективністю прийняття управлінських рішень, на першому місці завжди має бути клієнт зі своїми мріями, бажаннями, можливостями та індивідуальними потребами.

Матрунчик Д. М. Фінансово-інвестиційне забезпечення інноваційної трансформації економіки регіонів України в контексті глобальних інформаційно-технологічних трендів / Д. М. Матрунчик // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 18. – С. 94-102.

P/2124

Доведено, що необхідною передумовою прискорення інноваційної трансформації воєнної та поствоєнної економіки регіонів України виступає диверсифікація джерел, методів та способів фінансово-інвестиційного забезпечення усіх фаз життєвого інноваційного циклу. Встановлено, що прикметною рисою фінансування інвестиційної діяльності у промисловому секторі національної економіки є те, що у 2007–2020 роках надзвичайно мляво відбувалося залучення інвестицій вітчизняних та іноземних суб'єктів підприємництва у фінансування інноваційних промислових проєктів у зв'язку з відсутністю регуляторного механізму стимулювання інноваційної діяльності. Дослідження показали, що одним з пріоритетів програмування та планування інноваційної трансформації національної економіки та економіки регіонів України має виступати нарощення обсягів фінансування капітальних витрат, щоб сформувати сучасну виробничо-технічну базу для продукування продуктивних інновацій, котрі дадуть змогу знизити рівень ресурсо- та енергомісткості виробництва готової продукції. Встановлено, що відправним пунктом

розроблення дорожньої карти фінансово-інвестиційного забезпечення наукових досліджень та науково-технічних розробок має бути інтеграція у загальноєвропейський формат фінансування інноваційної діяльності через приєднання до програм ЄС: Конкурентоспроможність для підприємств, малих і середніх підприємств (COSME); Erasmus+ (студентська мобільність); Програма "Здоров'я" (підтримка системи охорони здоров'я, включаючи дослідницькі лікарні); Програма "Життя" (підтримка політичного впровадження екологічних досліджень); Інструмент Connecting Europe (розбудова транс'європейської телекомунікаційної інфраструктури); Європейський фонд стратегічних інвестицій. Обґрунтовано, що ефективніше використання інноваційного потенціалу країни в умовах воєнного часу та виходячи з викликів поствоєнного відновлення України потребує активізації інноваційної діяльності у корпоративному секторі через інституціоналізацію комплексу регуляторів, що стимулюватимуть імплементацію кращих іноземних практик впровадження найновіших цифрових та технологічних інновацій.

Олексюк В. О. Інституціоналізація інноваційної модернізації в умовах постіндустріальних трансформацій / В. О. Олексюк // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 17. – С. 72-76.

P/2124

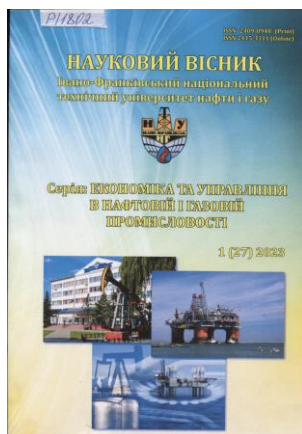
У статті здійснено аналіз функціональних і структурних особливостей інституціоналізації інноваційної модернізації з урахуванням постіндустріальних тенденцій економічного розвитку. Теоретико-методологічним базисом дослідження є інституціональний та системний підхід до обґрунтування теоретичного змісту й складових інституціоналізації інноваційної модернізації.

Констатовано, що процес модернізації можна представити як інституціоналізацію соціальних і економічних форм та структур, орієнтованих на формування більш сучасної і досконалої соціально-економічної моделі на засадах технологічного оновлення.

Аргументовано, що ефективність модернізації залежить від сформованої інституціональної структури, формальних і неформальних інститутів та інституцій при мінімізації або нейтралізації інституціональних дисфункцій. Інституціоналізацію визначено як процес формування певних норм, правил, законів, що регулюють та стабілізують соціально-економічні взаємодії суб'єктів та надають можливості їх прогнозування.

Обґрунтовано, що інституціоналізація інноваційної модернізації має забезпечити формування комплексу взаємопов'язаних інституцій та інститутів, які здатні забезпечити сприятливе економічне середовище для поширення інновацій.

З огляду на стан інституціоналізації постіндустріальних технологій, аргументовано важливість формалізації більшості неформальних правил і традицій або формування нових інституцій та інститутів для реалізації контролюючих й регулюючих властивостей у нових умовах.

Побігун О. В. Впровадження інноваційних технологій в готельну індустрію для підвищення якості надання послуг (кейси готелю "Radisson Blu Hotel&Resorts" / О. В. Побігун, Я. С. Коробейникова // Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. – 2023. – № 1(27). – С. 111-122.

P/1802

Метою статті є обґрунтування та аналіз ефективності інноваційних заходів готельного закладу на прикладі кейсів готелю «Radisson Blu Hotels&Resorts» з метою підвищення якості надання готельних послуг. У статті проаналізовано напрямки та механізми реалізації програм якості у готельному бізнесі в постковідний час, коли туризм відновлює свою діяльність у всьому світі. Інноваційні технології дозволяють підвищити якість обслуговування та економічну ефективність діяльності готелю в цілому. У статті проаналізовано інноваційну діяльність готелю "Radisson Blu Resort, Bukovel" в останні роки. Для модернізації діяльності підприємства було впроваджено мобільні ключі для роботи з безконтактними замками; закупівля робочих смартфонів під готельну

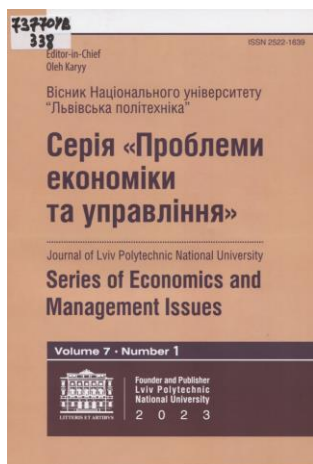
операційну платформу Hotelkit, яка покращує внутрішню комунікацію та повністю цифровізує, спрощує щоденні робочі процеси в готелях; частково запроваджена в окремих номерах «розумна кімната», яка полягає у встановленні автоматичної панелі. Вона включатиме в себе автоматичне відкриття чи закриття штор, включання чи вимикання світла в певній частині номера, регулювання кондиціонера та подачі тепла в номер. В готелі "Radisson Blu Resort, Bukovel" планують встановити розумну панель для спілкування гостей із персоналом, де гості надсилають запити через додаток або онлайн-портал. Пандемія Covid-19 активізувала застосування технічних інновацій, які сприяють підвищенню якості готельного обслуговування в процесі поселення клієнтів. Тому планується розміщення стійок з QR-кодами для самостійного поселення в номер, вирішивши об'єднати досвід та знання співробітників готелю і розробити набір унікальних інструментів управління підприємством у сфері гостинності. Розраховано вартість впроваджених і майбутніх інноваційних рішень, що становлять 1 256 000 грн. та період окупності через відсоткове значення щодо прибутковості готелю становить, відповідно 2 і 6 місяців.

Полінкевич О. М. Інформаційно-комунікативні та маркетингові технології інноваційної діяльності підприємств / О. М. Полінкевич // Економічний форум. – 2023. – № 3. – С. 56-62.

P/2329

Процеси сталого розвитку в Україні забезпечуються тим, що економіка є відкритою для зовнішнього світу. Відповідно розширюються можливості щодо використання інформаційно-комунікативних та маркетингових технологій у інноваційній діяльності підприємств. Основною метою дослідження є визначення інформаційно-комунікативних та маркетингових технологій інноваційної діяльності підприємств. Систематизація літературних джерел та підходів до вирішення цієї проблеми показала, що питання інформаційно-комунікативних та маркетингових технологій інноваційної діяльності підприємств є мало досліджуваними та розглядалися як окремі елементи, а не в єдиному синтезі. Актуальність вирішення даної наукової проблеми полягає в тому, що використання інформаційно-комунікативних та маркетингових технологій у діяльності підприємств спроможне до підвищення інноваційної активності підприємств. У статті встановлено, що напрямами використання інформаційно-комунікативних технологій у виробництві, управлінні та логістиці є: пошук і аналізування технологічних нововведень, аналіз новизни окремої визначеної інновації, пріоритет проектної діяльності при реалізації інновацій, пошук потенційних бізнес-партнерів, конкурентна розвідка, становлення аудиторії споживачів і просування інновацій, визначення інформаційно-освітнього середовища для розвитку інтелектуальної складової інноваційного потенціалу. Основними маркетинговими інноваційними технологіями є: InDoor TV, X3D video, JustTouch, Ground FXt, Free Format Projection, «Video-in-Print». Встановлено, що використання інформаційно-комунікативних та маркетингових технологій інноваційної діяльності підприємств має переваги: зростання ефективності при пошуку та аналізі ідей зі створення нової продукції та послуг; пришвидшена реакція підприємства на зміну умов інноваційної діяльності; інновації можуть бути реалізовані на найнижчому рівні управління; забезпечення синергетичного ефекту через безперервний потік нових ідей та наявність бізнес-партнерів; зменшення витрат часу персоналу через підвищення їхньої професійності; незалежність від географічного розташування, через що у команду з реалізації інноваційного проекту можна включати партнерів із різних місць; використання переваг електронної торгівлі; моделювання результатів інноваційної діяльності з використанням штучного інтелекту та нейронних сіток. Разом з тим, всебічне застосування інформаційно-комунікативних та маркетингових технологій інноваційної діяльності підприємств має обмеження, зокрема: розвиток інноваційної інфраструктури потребує значних фінансових ресурсів та висококваліфікованого персоналу, що ускладнюється війною в Україні та пандеміями і кризами; кібератаки вимагають підвищення рівня інформаційної безпеки на підприємстві; неготовність менеджменту підприємства впроваджувати інновації на нижчих рівнях; обмеженість у використанні штучним інтелектом через брак фахівців. Результати дослідження можуть бути корисними в плані розробки методики підвищення інноваційної діяльності підприємств.

737704 В
338

Проблеми економіки та управління [Текст] = Economics & Management Issues : зб. наук. пр. / Львівська політехніка, Національний університет. - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2023. - 174 с. : граф., рис., табл. - (Вісник / Львівська політехніка, Національний університет ; vol. 7, № 1). - Бібліогр. наприкінці ст. Текст кн. укр., англ. мов.

Зі змісту:

Яструбський М. Я., Кайкунь У. **Комерціалізація результатів інноваційної діяльності спільних українсько-китайських підприємств.** – С. 96-106. – Текст англ.

Наведено огляд інноваційного процесу в Україні та в Китаї для обґрунтування доцільності створення спільних українсько-китайських підприємств, зайнятих комерціалізацією інноваційних розробок. Огляд показав значні досягнення та лідерство Китаю у світовому масштабі в інноваційній сфері. У статті описано комплекс передумов, що зумовили інноваційне лідерство Китаю. Розглянуто передумови та хронологію законодавчого регулювання українсько-китайської співпраці у сфері інноваційної діяльності, які дають підстави стверджувати про перспективи створення спільних китайсько-українських підприємств. Огляд розвитку українсько-китайського партнерства в історичній ретроспективі дав змогу виявити переваги та недоліки організації спільних українсько-китайських підприємств. За результатами дослідження визначено перспективи організації інноваційних спільних підприємств. Підкреслено домінування китайської системи державного контролю та управління економічним розвитком над приватним сектором.

Дослідження висвітлює подібності та відмінності у підходах до створення спільних інноваційних підприємств в Україні та у Китаї. Зазначено, що Китай системно відстоює інтереси як державних, так і приватних китайських компаній на зовнішніх і внутрішніх ринках. На внутрішньому ринку діяльність іноземних інвесторів чітко регламентована, а на зовнішньому досягається за допомогою комплексу заходів, які передбачають фінансові інструменти, міжурядові угоди та низку інших ефективних механізмів, що забезпечують успіх. Китай найбільше виграє від міжнародної глобалізації та вільної торгівлі.

Шпак Н. О., Ковток Г. І. **Моделювання тактичних інноваційних інструментів економічного розвитку підприємств в умовах євроінтеграції.** – С. 164-174.

Здійснено концептуальну постановку задачі із моделювання тактичних інноваційних інструментів економічного розвитку підприємств в умовах євроінтеграції. Для досягнення цієї мети визначено функцію, яка забезпечує формування інноваційних інструментів на альтернативних засадах за визначеними критеріями відповідності; сформовано комплекс завдань моделювання. Як інструментарій моделювання, у статті рекомендовано метод аналізу патернів, що передбачає формування однорідних груп об'єктів у результаті кластерного аналізу. Практична апробація методу дала змогу визначити три пріоритетні групи тактичних інноваційних інструментів економічного розвитку ТзОВ “ШК “Світанок+”.

Резнікова Н. В. Міжнародний досвід інституційного сприяння розвитку цифрової економіки і протидії загрозам техноглобалізму в умовах інноваційного суперництва / Н. В. Резнікова, В. С. Карп, О. А. Іващенко // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 17. – С. 5-12.

P/2124

Мета статті полягає в аналізі міжнародного досвіду інституційного регулювання процесів цифрової трансформації економіки і протидії домінуванню великих технологічних компаній, які вдаються до викривлення ринків і зневажання конкуренцією через своє панівне становище на цифрових платформах. Аналіз міжнародного досвіду інституційного регулювання процесів цифрової трансформації економіки дозволив виокремити стратегічні документи, які визначають середовище реалізації відповідних цифрових ініціатив та механізми їхнього впровадження на

мега- (зокрема, глобальні ініціативи ПРООН, ОЕСР), мета- (стратегії цифрового розвитку в межах інтеграційних об'єднань), макро- (серед іншого, національні стратегії розвитку цифрових екосистем, інновацій, технологій, ІКТ) і мезорівнях (стратегії впровадження цифрових бізнес-моделей і платформізації виробничих процесів на рівні компаній), що продиктовано усвідомленням ризиків цифрової конкуренції і глобального технологічного та інноваційного суперництва. Виявлено, що потужність стратегії цифрової трансформації полягає у її масштабах та цілях: менш зрілі в цифровому відношенні організації, як правило, зосереджуються на впровадженні окремих цифрових технологій, тоді як цифрові стратегії у зрілих організаціях розробляються з прицілом на трансформацію бізнесу. Зокрема, на мезорівні виокремлюються стратегії розвитку технологій SMACIT (соціальні, мобільні, аналітичні, хмарні та технології інтернет речей) та інших цифрових технологій, які відкривають можливість поєднання існуючих компетенцій компаній із новими цифровими можливостями, що передбачає перегляд існуючих стратегій та практики діяльності. Компанії, які впроваджують стратегії цифрових рішень, можуть зрештою стати сервісними компаніями, які змінюють бізнес-моделі, переорієнтовуючись від продажу продукту на надання поточних послуг. Відзначено, що усвідомлення складності процесів трансформації економіки в напрямку її оцифрування та цифровізації сприятимуть своєчасному розвитку цифрової інфраструктури і цифрових платформ, що забезпечить динамічне проходження зоною трансформації до зони набуття цифрових порівняльних переваг. Встановлено, що типова Стратегія цифрової трансформації економіки має містити опис: екосистеми регулювання, екосистеми фінансової підтримки для сприяння цифровій трансформації економіки, екосистеми підтримки RDI, екосистеми розвитку цифрових знань, навичок і компетенцій.

737818 R

31

Розвиток України в умовах мілітарного впливу: соціально-правові, економічні та екологічні аспекти [Текст] : [зб. мат-в Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 28 березня 2023 р.); у 2-х томах] / [за заг. ред. Устименка В. А.]. - Київ : [ВАПТЕ], 2023.

Т. 2. - Київ, 2023. - 296 с. : граф., табл. - Дод. тит. арк., зміст та парал. назви ст. англ. мов. - Бібліогр. наприкінці ст.

Зі змісту:

Буднікевич І., Крупенна І., Баранюк Д. Досвід Ізраїлю з розвитку інновацій та туризму в умовах воєнних дій. – С. 211-217.

Розглянуто досвід Ізраїлю з розвитку інновацій та туризму в умовах воєнних дій. Проаналізовані показники інноваційної активності цієї країни за різними глобальними рейтинговими оцінками. Визначено чинники, що сприяють успішному формуванню інноваційної екосистеми Ізраїлю, яка інтегрує освіту, науку, бізнес і державу. Розглянуто успішні кейси інноваційної активності оборонного комплексу Ізраїлю. Досліджено елементи ізраїльської стартап-екосистеми, які дозволяють підтримувати амбітні проекти у сфері туризму в умовах воєнних конфліктів.

Семикіна М. В. Інноваційні зміни у змісті праці та зайнятості в умовах діджиталізації та руху в ЄС / М. В. Семикіна, В. І. Сікорак, І. О. Сікорак // Науковий вісник Льотної академії. Серія: Економіка, менеджмент та право. – 2023. – Вип. 8. – С. 29-40.

P/194

Висвітлено сутність інноваційних змін у змісті праці та зайнятості населення під впливом масштабної діджиталізації економіки. Розкрито сутність діджиталізації економіки та зайнятості, її виклики, можливості, наслідки, зокрема трансформації у видах і формах зайнятості. Проаналізовано глобальні тренди діджиталізації економіки та зайнятості. Обґрунтовано, що діджиталізацію економіки та зайнятості

слід розглядати в якості пріоритетного орієнтуру повоєнного відновлення України та передумови успішної євроінтеграції. В умовах руху України до ЄС запропоновано забезпечити стимулювання процесів діджиталізації зайнятості в рамках реалізації державної ініціативи «Industry 4.0». Визначено необхідним створити сприятливе середовище для позитивних інноваційних змін у змісті праці, поширення цифрових трансформацій у сфері зайнятості з акцентом на підтримку молоді. Для цього запропоновано систему невідкладних заходів, що включають: підготовку кадрів з достатніми цифровими компетентностями та навичками; створення організаційно-правового середовища цифрової зайнятості; підтримку цифрового бізнесу й зайнятості молоді як стратегічного капіталу майбутнього України.

Танклевська Н. С. Інновації як фактор розвитку національної економіки / Н. С. Танклевська, Л. В. Боровік // Науковий вісник Льотної академії. Серія: Економіка, менеджмент та право. – 2023. – Вип. 8. – С. 41-47.

P/194

У статті розглянуто сутність поняття «інновація», проаналізовано тенденції розвитку інформаційно-комунікаційних й цифрових технологій, рівень використання відновлюваних джерел енергії як базису зростання економічної безпеки країни та соціального розвитку суспільства. Досліджено перспективи зростання обсягів використання енергії сонця, вітру, гідроенергетики, енергії термальних вод, біологічних енергоресурсів.

737695 В
33

Терлецька, Вікторія Олександрівна.

Венчурні структури в умовах розвитку національного господарства: побудова, економічне оцінювання та прогнозування [Текст] : монографія / В. О. Терлецька ; Національний ун-т "Львівська політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2023. - 328 с. : граф., табл. - Список літ-ри укр. та англ. мов. - Бібліогр.: с. 219-244.

Розроблено теоретичні та методико-прикладні засади формування та розвитку венчурних структур в умовах активізації інноваційної діяльності. Розвинуто понятійно-термінологічний апарат у сфері формування та розвитку венчурних структур. Побудовано модель оцінювання розвитку венчурної структури, в якій інтегрально відображено умови активізації інноваційної та поступальної зміни фінансової, а також комерційної сфер венчурної діяльності з урахуванням індикаторів інноваційного розвитку макроекономічної системи. Розвинуто систему бізнес-аналітики венчурної діяльності в умовах активізації інноваційних перетворень національної економіки. Побудовано двокрокову багатокритеріальну модель формування портфеля активів суб'єктів венчурного підприємництва, яка дозволяє послідовно деталізувати оптимальну структуру активів, враховуючи інтереси основних стейкхолдерів процесу активізації інноваційного розвитку національної економіки.

Тешева Л. В. Оцінювання ризиків при формуванні портфелю проектів інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств / Л. В. Тешева // Актуальні проблеми інноваційної економіки = Actual Problems of Innovative Economy. – 2021. – № 1. – С. 19-23.

P/1249

Метою статті є формування теоретико-методичних засад оцінювання ризиків при формуванні портфелю проектів інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств.

Результати. Визначено, що одним із ключових аспектів порівняння проектів і портфелів є врахування ризиків. Визначено основні групи ризиків в інноваційних проектах: виробничі ризики,

фінансові ризики, кадрові ризики, інформаційні ризики, трансферно-технологічні ризики, зовнішні ризики.

Розроблено класифікацію ризиків портфелю агроінноваційних проектів за етапами реалізації. Запропоновано використовувати оцінювання за кількісними методами (статистичний, аналітичний, метод доцільності витрат, нормативний метод) і якісними (аналіз наслідків, аналіз імовірності збитків, експертний метод). Обґрунтовано, що в результаті оцінювання формуються масиви даних для кожного окремого проекту, які включають значення кількісних показників ефектів від провадження агроінновацій, рангові значення за якісними параметрами досягнення вигід, кількісні значення ризиків та інтегральне значення за якісною оцінкою ризиків, визначене з використанням методу нечітких множин. Встановлено, що реалізація розробленого алгоритму дозволяє забезпечити отримання синергетичного ефекту від взаємодії агроінноваційних проектів в процесі забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки України.

Трішин Ф. А. Організаційна спроможність фермерських господарств до цифрових інновацій у післявоєнний період / Ф. А. Трішин, О. В. Ніколюк // Економіка харчової промисловості. – 2022. – Т. 14, Вип. 3. – С. 58-64.

P/2286

У статті визначені передумови забезпечення організаційної спроможності фермерських господарств України до цифрових інновацій у післявоєнний період.

Визначено найбільш перспективні цифрові технології, які варто впроваджувати на рівні фермерських господарств України у післявоєнний період: кібернетика, великі дані, датчики та робототехніка.

Обґрунтовані фактори, що впливають на готовність до цифрових інновацій фермерських господарств в Україні: система управління власниками фермерських господарств; зовнішні можливості; стратегія; ресурсне забезпечення.

Визначена необхідність забезпечення навчання серед фермерів, для переконання в тому, що фермерські господарства інвестуючи в цифрові технології здатні використовувати їх переваги та підтримувати позитивне ставлення до таких технологій. Представлені заходи держави щодо отримання знань фермерськими господарствами у сфері цифрових інновацій та їх імплементації безпосередньо у виробничі процеси шляхом: проведення централізації знань про цифрові технології у відповідній базі даних та формування легко доступної для фермерських господарств інноваційної мережі; надання об'єктивного огляду інновацій за допомогою цифрових технологій для усвідомлення фермерами їх складності та пріоритетності.

Унінець-Ходаківська В. П. Особливості управління інвестиційно-інноваційними проектами / В. П. Унінець-Ходаківська // Актуальні проблеми інноваційної економіки = Actual Problems of Innovative Economy. – 2021. – № 1. – С. 67-72.

P/1249

Метою статті є виокремлення основних інструментів і визначення механізмів їх застосування при управлінні інвестиційно-інноваційними проектами.

Результати. Досліджено теоретичні підходи до визначення сутності інвестиційно-інноваційних проектів. Охарактеризовано сучасний стан управління інноваційно-інвестиційними проектами в Україні.

Визначено новітні підходи та запропоновано низку заходів щодо активізації ефективнішого управління інвестиційно-інноваційними проектами на підприємствах. Відзначено, що застосування проектного підходу відіграє значну роль у формуванні та розвитку підприємницької діяльності. Наголошено на необхідності та важливості розроблення тактики та стратегії реалізації

таких проектів, що дозволить у майбутньому отримати максимальні дивіденди від вкладених інвестицій. Вказано на необхідності державної політики щодо формування сприятливого інвестиційного клімату.

Висновки. Запропоновано шляхи вдосконалення управління інноваційно-інвестиційними проектами на підприємствах. Обґрунтовано гіпотезу для подальших наукових пошуків щодо унеможливлення виникнення ризиків у процесі управління інвестиційно-інноваційними проектами. Сформульовано низку висновків та рекомендації, які спрямовані на визначення основних інструментів і механізмів їх застосування при управлінні інвестиційно-інноваційними проектами.

Федоров Р. К. Зарубіжний досвід розвитку стартапів / Р. К. Федоров // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 19. – С. 111-116.

P/2124

Актуальність теми наукового дослідження зумовлена тим, що сучасна українська економіка є інноваційною за своєю сутністю, тому що ґрунтується на потоці інновацій, експорті та виробництві високотехнологічної продукції з використанням новітніх технологій. Країни, які постійно генерують нові знання та інноваційні ідеї та перетворюють на інноваційні продукти, вважаються найбільш ефективними, відіграють провідну роль у світовому господарстві. Як правило, малий бізнес є більш гнучким, він швидше впроваджує інновації, генерує ідеї. Саме таким видом бізнесу є стартап. У даній статті розглянуто закордонний досвід створення та розвитку стартапів. Досліджено визначення економічної категорії "стартап" різними зарубіжними вченими та зроблено порівняльний аналіз цих дефініцій. Розглянуто рейтинги країн за кількістю стартапів (Startup Ranking). За результатами дослідження зроблено висновки щодо можливості використання в Україні досвіду інших країн у розвитку стартапів.

Феноменологічний та поведінковий аналіз інтеграцій і процесів інноваційного бізнесу / П. І. Юхименко, М. А. Однорог, Н. С. Молчанов [та ін.] // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 15. – С. 34-42.

P/2124

У статті розкрито спільні та відмінні риси експериментальної та поведінкової економіки та проаналізовано реверсивний організаційний рух діяльності бізнес-середовища від відтворення традиційних цінностей до створення інноваційних з позицій поведінкової економіки. Особлива увага приділена аналізу впливів когнітивних обмежень (фільтрів), що дозволяють концептуалізувати кінцевий результат суб'єктів бізнес-діяльності, що розвивається. Розкрито еволюцію інтенсивності горизонтальних комунікацій бізнесового інноваційного полісуб'єкту, доказано чим більше різноманіття конструктів втілено в кінцеву єдину інноваційну цінність бізнес-діяльності, тим ретельніше складено бізнес-проект, опрацьовані властивості створюваної інноваційної цінності, яка мінімізує ризики бізнесу. Зроблено висновок, що інноваційна бізнес-діяльність не терпить навіть малої спроби ієрархізації творчого процесу, що збиває тонке самоналаштування, яке було створено полісуб'єктом в процесі коеволуції когнітивних систем і взаємних уявлень про образ майбутнього через механізми самоорганізації та саморозвитку.

Фінансове забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору України / О. Р. Рудик, А. І. Борисов, В. О. Новосад, С. М. Яворовський // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 16. – С. 103-112. – Текст англ.

P/2124

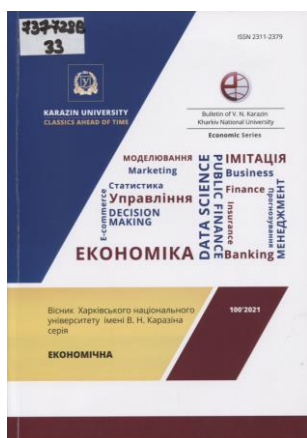
У статті розкрито особливості функціонування фінансів в аграрному секторі економіки, подано специфіку структури необоротних активів та оборотних засобів сільськогосподарських підприємств, висвітлено вплив військових дій на території України на ефективність діяльності вітчизняної аграрної галузі. Обґрунтовано наявність в аграрній галузі високих економічних ризиків, що потребує організації дієвого державного регулювання із застосуванням сучасних

ефективних фінансових інструментів, розкрито сутність фінансових ресурсів аграрних підприємств за допомогою схеми їхнього кругообігу, визначено джерела формування капіталу та наголошено на важливості залучення у достатньому обсязі власних коштів.

Доведено доцільність застосування комплексного підходу у процесі організації фінансового забезпечення інноваційного розвитку вітчизняного аграрного сектору, визначено інструменти формування фінансових ресурсів в умовах застосування такого підходу.

Досліджено динаміку капітальних вкладень в аграрну сферу України та проаналізовано структуру джерел їх формування; висвітлено тенденції у формування фінансових ресурсів вітчизняними сільськогосподарськими підприємствами та динаміку питомої ваги у них власного капіталу; оцінено структуру фінансових ресурсів національних аграрних компаній упродовж 2013–2022 років; проаналізовано формування чистого прибутку (збитку) суб'єктами господарювання у досліджуваній галузі.

Визначено напрями активізації інноваційного розвитку вітчизняного аграрного сектора з окреслення стратегічних пріоритетів у його фінансуванні, подано ключові інструменти урядової підтримки агробізнесу в Україні в умовах післявоєнної відбудови економіки.

737728 В
33

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна.

Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна [Текст] = Bulletin of V. N. Karazin Kharkiv National University : [зб. наук. пр.] - Харків : [ХНУ імені В. Н. Каразіна]. - (Економічна).

Вип. 100. - Харків, 2021. - 116 с. : іл., граф. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст укр., рос. та англ.

Зі змісту:

Носова О. В. **Прямі іноземні інвестиції ТНК як фактор інноваційного розвитку.** – С. 45-56.

В даній статті розглянуто сучасні підходи впливу прямих іноземних інвестицій (ПІІ) ТНК (транснаціональних корпорацій) на інноваційний розвиток, досліджено сукупний ефект передачі технологій, виділено основні чинники стимулювання економічного зростання.

Технологічний ефект досліджено на прикладі створення філій іноземних компаній, загострення конкуренції з національними компаніями, що стимулює підвищення продуктивності праці, а також сприяє трансферту нових форм та методів менеджменту, отриманню навичок у виробництві, формуванню бізнес культури національними виробниками.

На основі аналізу інноваційних проектів, статистичних даних UNCTAD та інших міжнародних організацій відзначено тенденцію зниження обсягів припливу ПІІ в цілому в світі та в окремих країнах, скорочення кількості злиттів і поглинань ТНК в умовах пандемії COVID-19.

Наукові дослідження і нові технології розглянуто в якості основи успіху Топ 50 – найбільш інноваційних компаній, що дають поштовх у розвитку наукомістких галузей економіки.

Визначено застосування комплексної інтеграційної стратегії ТНК за допомогою перетворення фрагментованої системи виробництва у виробничо-збутову мережу, стратегія здійснюється на глобальному або регіональному рівнях.

Визначені тенденції розвитку інноваційних ТНК за рахунок збільшення створення наукомістких технологій, підвищення їх ефективності в результаті використання переваг міжнародного руху капіталу та розміщення нових інноваційних філій.

Виділено значення розвитку Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) в якості основного чинника розвитку радикальних інновацій, що лежать в основі успіху інноваційних компаній світу. Зазначено переваги використання наукомістких технологій, щодо підвищення ефективності виробництва ТНК та вживання переваг глобальних ланцюжків доданої вартості.

Розглянуто транскордонні злиття і поглинання, щодо стратегії ТНК по освоєнню міжнародних ринків і досягнення технологічного лідерства за рахунок ефективного використання глобальних виробничих систем.

737729 В

33

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна.

Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна [Текст] = Bulletin of V. N. Karazin Kharkiv National University : [зб. наук. пр.]. - Харків : [ХНУ імені В. Н. Каразіна]. - (Економічна).

Вип. 101. - Харків, 2021. - 156 с. : іл., граф. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст укр., рос. та англ.

Зі змісту:

Синілова О. М. **Вплив інновацій на вартість промислових підприємств України.** – С. 130-140.

У статті проаналізовано вплив інноваційного розвитку промислових підприємств на показники ефективності їх функціонування, а саме на показники вартості підприємств в межах витратного підходу. Проведений кореляційно-регресійний аналіз залежності вартості підприємств від обсягів фінансування інновацій для промислових підприємств України за обраний період часу, засвідчив наявність прямого зв'язку між обраними змінними для аналізу, а також в поєднанні з якісним та кількісним аналізами підтвердив здійснення інноваціями опосередкованого впливу на вартість підприємств. При проведенні дослідження були використані наукові, публіцистичні, статичні джерела інформації. Предметом дослідження в статті виступає інноваційний розвиток підприємств в контексті ефективності функціонування підприємств, що має вираження в збільшенні вартості компанії. *Мета статті* - встановлення залежності показника вартості від таких змінних як величина реалізованої промислової продукції, обсяг фінансування інновацій для промислових підприємств, власний капітал промислових підприємств за період 2008-2019 років. Завдання: визначити роль інноваційної діяльності підприємств в межах інноваційного середовища: встановити напрями та форми реалізації інноваційної діяльності на підприємствах; проаналізувати залежність показників вартості від активності інноваційної діяльності. Використовуються наступні методи: статистичні, кореляційно-регресійний аналіз, графічні. Отримано наступні результати: на основі проведеного аналізу динаміки змін основних показників вартості промислових підприємств, які реалізовували інновації, фінансували інноваційний розвиток, виявлено взаємозалежність між зростанням вартості компаній та збільшенням ефективності інноваційної діяльності. Кількісно обчислено та доведено вплив застосування інноваційного розвитку підприємств в контексті максимізації її вартості. Висновки: доведена необхідність впровадження та розвитку інноваційної діяльності на промислових підприємствах у формуванні інноваційної бізнес-стратегії функціонування суб'єктів господарювання, що є одним із важливих аспектів для прийняття управлінських рішень керівниками та менеджерами компаній.

737742 В

327

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна.

Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна [Текст] : [зб. наук. пр.]. - X. : [Вид. ХНУ імені В. Н. Каразіна]. - (Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм).

Вип. 13. - Харків, 2021. - 228 с. : граф., рис., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст укр., рос., англ.

Зі змісту:

Шелест Т. М. **Ефективність інноваційно-орієнтованого розвитку суб'єктів господарювання в умовах цифрових трансформацій.** – С. 135-144.

В статті визначено, що в сучасних умовах розвитку четвертої промислової революції, появи кіберфізичних комплексів, які об'єднані в одну цифрову екосистему, значна роль економічного зростання надається науково-технічному прогресу та інтелектуалізації процесів виробництва. Впровадження інноваційних технологій є головним фактором ринкової конкуренції, за рахунок

підвищення ефективності виробництва та підвищення якості товарів та послуг. Створюючи сприятливі умови для розвитку науково-технічного прогресу, постійного впровадження у виробництво інноваційного обладнання, технологій та матеріальних ресурсів, можливо досягти високого розвитку суб'єктів господарювання та країни в цілому, що надасть можливість підвищити рівень валового внутрішнього продукту (ВВП). Інноваційно-орієнтований розвиток суб'єктів господарювання відіграє головну роль у сучасній економіці та є об'єктивним елементом її функціонування. Без розробки та впровадження інновацій неможливо забезпечити зростання продуктивних сил і створити умови для ефективного розвитку виробництва з урахуванням цифрових технологій. В статті визначено, що питання інноваційно-орієнтованого розвитку суб'єктів господарювання з урахуванням цифрових трансформацій, полягає в детальній конкретизації завдання розробки методів управління конкурентоспроможністю за допомогою інноваційної складової. Економічні кризи, нестабільне становище більшості вітчизняних суб'єктів господарювання, недостатня кількість фінансових ресурсів, відсутність ефективної системи мотивації людського капіталу та не гнучка система управління сформували сумнівні орієнтири реалізації процесу інноваційності. З метою умов для ефективного інноваційно-орієнтованого розвитку суб'єктів господарювання в умовах цифрових трансформацій необхідно створити організаційно-економічні механізми, які будуть стимулювати весь процес створення інноваційного товару чи послуги. Потрібна зацікавленість у інноваційно-орієнтованому розвитку інституційних органів державного та місцевого самоврядування, а також бізнес-структур, які будуть фінансувати інноваційні проекти, формувати та впроваджувати ефективні інноваційні стратегії розвитку і створювати умови для їх реалізації.

737743 В

327

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна.

Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна [Текст] : [зб. наук. пр.]. - Х. : [Вид. ХНУ імені В. Н. Каразіна]. - (Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм).

Вип. 14. - Харків, 2021. - 170 с. : граф., рис., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст укр., рос., англ.

Зі змісту:

Бабенко В. О., Горбунов Л. О. Концепція цільового інноваційно-сприйнятливого підходу та формування умов підвищення інноваційної сприйнятливості до нетрадиційної відновлюваної енергетики. – С. 50-59.

У роботі цільовий інноваційно-сприйнятливий підхід розглядається як сукупність внутрішніх та зовнішніх методів синергетичного підвищення потенціалу інноваційної сприйнятливості підприємства. Відповідно інноваційно-сприйнятливий підхід до технологій нетрадиційно відновлюваної енергетики є комплексом методологічних поглядів, положень, методів і методик, заходів, процедур і дій, зорієнтованих за інноваційним вектором використання технологій нетрадиційно відновлюваної енергетики як пріоритетного енергетичного ресурсу та реалізованих за комплексним критерієм соціально-економічної, еколого-техногенної ефективності. *Мета* – полягає у цільовому формуванні та активізації зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, державної, регіональних сфер інноваційної діяльності, нормативної складової процесу впровадження технологій нетрадиційно відновлюваної енергетики. *Отримано такі результати:* інноваційно-сприйнятливий підхід до технологій нетрадиційно відновлюваної енергетики є комплексом методологічних поглядів, положень, методів і методик, заходів, процедур і дій, зорієнтованих за інноваційним вектором використання технологій НВЕ як пріоритетного енергетичного ресурсу та реалізованих за комплексним критерієм соціально-економічної, еколого-техногенної ефективності; у роботі розглядається цільова програма з урахуванням підходу інноваційної сприйнятливості, тобто необхідний пакет першочергових положень, методів, методик, заходів, процедур. *Висновки:* в результаті сформовано укрупнену структуру підходу інноваційної сприйнятливості до нетрадиційно відновлюваної енергетики, яку можна розглядати як цільовий пакет до формування позитивного синергетичного потенціалу до нетрадиційно відновлюваної енергетики. При цьому положення, методи, процедури, заходи та інший інструментарій даного підходу можуть бути доповнені та розширені.

Шутько Т. І. Технологічні інновації та їх місце в агробізнесі / Т. І. Шутько // АгроСвіт. – 2023. – № 18. – С. 73-78.

P/2114

Значення технологічного розвитку в сучасних умовах набуває все більшого значення, оскільки забезпеченість сучасними технологіями, оновлення виробничих потужностей, впровадження інноваційних методик у виробництво, що відповідають вимогам ринку, сприяють зростанню рівня конкурентоспроможності агропромислового сектору, підвищенню рівня продуктивності та інвестиційної привабливості. У статті розкрито економічний зміст категорії "інновації" на основі проведеного ретроспективного аналізу наукових публікацій. Відзначено, що Україна посідає 57 місце в рейтингу інноваційно розвинених країн, займаючи 4 місце із 36 серед країн економічної групи lower-middle income. Досліджено передумови формування технологічних інновацій в агробізнесі та виокремлено найбільш перспективні напрямки їх впровадження. При цьому зроблено висновок, що перспективним для подальших наукових досліджень є поглиблене вивчення можливостей застосування окремих інструментів AgroTech в агробізнесі.

Яремко-Гладун Р. Я. Інноваційно-інвестиційний розвиток: передумови та бар'єри для МСП в Україні / Р. Я. Яремко-Гладун // Інвестиції: практика та досвід. – 2023. – № 19. – С. 117-124.

P/2124

В статті досліджено бар'єри, що гальмують розвиток малого та середнього підприємництва, розглянемо перспективи розвитку МСП в контексті інновацій та інвестицій.

Висновки дослідження демонструють значне зниження реального об'єму інвестицій українських підприємств в інновації протягом останніх років. Наявні численні перешкоди перед інноваційно-інвестиційним розвитком МСП в Україні, включаючи проблеми з кадрами, відтік робочої сили, неповноцінну систему підвищення кваліфікації, недостатнє інформування, низьку готовність населення до інновацій, низька ємність внутрішнього ринку, недостатність податкових стимулів та інші аспекти. Досліджені існуючі програми державної фінансової підтримки та консультативні і грантові можливості.

SWOT-аналіз виокремлює різні проблемні аспекти в господарській діяльності як для стабільних підприємств, так і для новостворених. Існуючим компаніям часто доводиться стикатися з викликами зниження собівартості продукції та пошуку нових ринків збуту. Стартапи, з іншого боку, зазвичай потребують консультування та інформаційної підтримки для початку своєї діяльності.

Практична цінність дослідження проявляється у формуванні конкретних рекомендацій для політичних рішень, що спрямовані на сприяння інноваційно-інвестиційному розвитку МСП в Україні. Щодо деяких бар'єрів оцінено досвід розвинених країн та їхній підхід до вирішення проблем. Запропоновані рекомендації охоплюють широкий спектр питань, починаючи від підвищення кваліфікації персоналу і закінчуючи реформуванням системи податкових пільг та створенням механізмів для підтримки інвестицій.

Розділ 2. Особливості становлення та функціонування технопарків на сучасному етапі в Україні та за її межами

Кологонов М. Т. Аудит організації інноваційних форм господарювання / М. Т. Кологонов // Часопис економічних реформ. – 2023. – № 2(50). – С. 27-31. – Текст англ.

P/2348

Виклад основного матеріалу. В статті розглянуто становлення і розвиток ринку бізнес-інкубаторів в Киргизстані. Детально розглянуто види послуг тих, що надаються бізнес-інкубаторами, охарактеризовано структуру бізнес-інкубаторів з урахуванням їх видів і типів, описали основні галузеві ринки в яких вони вирощують малі інноваційні компанії. Проведено аудит статей динаміки галузевої спеціалізації резидентів в бізнес-інкубаторах і основний механізм розміщення

резидентів в бізнес-інкубаторах. *Оригінальність та практична значимість.* Аудит інноваційних форм господарювання дозволяє ідентифікувати сильні та слабкі сторони організації у сфері інновацій. Це допомагає розробити стратегію для підвищення конкурентоспроможності, виявити можливості для покращення та уникнення можливих загроз. Ризики та управління ними. Впровадження інновацій пов'язане з певними ризиками, такими як фінансові, технологічні, організаційні та ризики зміни. Аудит інноваційних форм господарювання може допомогти виявити й оцінити ризики, що стосуються інноваційного процесу, і розробити стратегії їх управління.

Лазаренко Д. О. Структурні моделі циркулярних біоенергетичних кластерів / Д. О. Лазаренко, В. І. Ляшенко, В. П. Уткін // Економічний вісник Донбасу. – 2023. – № 1(71). – С. 80-86.

P/1932

У статті розглядається вплив воєнного конфлікту та пандемії на бізнес-середовище України, особливо на енергетичний та виробничий сектори. В контексті цих змін, важливою виявилася необхідність розвитку кластерних моделей та впровадження циркулярних біоенергетичних кластерів. Україна вперше впроваджує циркулярні біоенергетичні кластери, які забезпечують міста енергією, вирішують проблеми з відходами та сприяють сталому розвитку. Дослідження фокусується на біоенергетичній циркуляції Запорізького кластеру «Інжиніринг-Автоматизація-Машинобудування», який навіть у умовах військового конфлікту успішно зростає та розвивається, забезпечуючи свою енергонезалежність через виробництво біометану. Дослідження спрямоване на визначення факторів, які сприятимуть стійкій трансформації бізнес-моделей української циркулярної економіки в контексті модернізації післявоєнного відновлення. В статті також ставиться акцент на розвиток кластерної екосистеми стартапів, спрямованих на використання цифрових технологій та біоенергетичних ресурсів. Зазначається важливість об'єднання кластерів та співпраця з іншими регіонами для досягнення спільних цілей. Автори розглядають різні моделі організаційної структури циркулярних біоенергетичних кластерів у контексті їх формування та розвитку. Протокластерна модель, моноцентрична модель та поліцентрична модель детально аналізуються щодо їх особливостей, переваг та недоліків. Також обговорюється мегакластерна модель, яка передбачає об'єднання кластерів у великі інтегровані системи з метою створення синергетичних ефектів та сприяння розвитку економіки. Загалом, дослідження розкриває важливі аспекти розвитку циркулярних біоенергетичних кластерів в умовах подвійного переходу 15.0, враховуючи вплив воєнного конфлікту.

Ларіна Т. Ф. Регіональні аспекти розвитку агробізнесу в Україні: кластерний аналіз / Т. Ф. Ларіна, Н. І. Моїсєєва, О. Азізов // Актуальні проблеми інноваційної економіки = Actual Problems of Innovative Economy. – 2021. – № 1. – С. 5-12.

P/1249

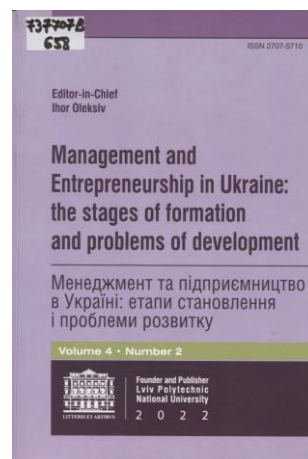
Статтю присвячено дослідженню регіональних аспектів розвитку агробізнесу в Україні. В якості базового методу аналізу обрано кластерний підхід. Склад класифікаційних ознак сформовано з врахуванням кількісних параметрів (реалізація на забій сільськогосподарських тварин (у живій масі); виробництво молока в підприємствах, кількість одержаних яєць від птиці свійської; вартість продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами) та показників якісного характеру (продуктивність праці в підприємствах, які здійснювали сільськогосподарську діяльність (тис. грн на 1 зайнятого); рівень рентабельності виробництва продукції сільського господарства в усіх підприємствах за регіонами (культури зернові та зернобобові); урожайність ц з 1 га зібраної площі зернових і зернобобових). В результаті побудови дендрограми структуру регіонів України представлено чотирма кластерами. Інформаційно-статистичну базу аналізу склали дані, що надаються Державною службою статистики. Горизонт дослідження охоплює 2019 та 2020 роки. Визначено показники з найбільшою та найменшою варіативністю в міжкластерних градаціях. До останніх увійшли кількість одержаних яєць від птиці свійської, млн шт.; продуктивність праці в

підприємствах, які здійснювали сільськогосподарську діяльність (тис. грн на 1 зайнятого); реалізація на забій сільськогосподарських тварин (у живій масі), тис. т. На основі графічної візуалізації описової статистики в рамках сформованих кластерів виділено області-лідери, області з середніми показниками результативності, області з недостатнім рівнем результативності аграрного сектору, області-аутсайтери. Встановлено зв'язок між рівнем спеціалізації та економічною ефективністю регіонів: регіони Кластеру 4 (області-лідери) характеризуються комплексним розвитком рослинництва і тваринництва, регіони Кластеру 2 (області з середніми показниками результативності) спеціалізуються на рослинництві, регіони Кластеру 1 (області з недостатнім рівнем результативності аграрного сектору) розвиваються з переважанням галузі тваринництва, регіони Кластеру 3 (області-аутсайтери) є депресивними за розвитком обох сфер аграрного виробництва.

737707 В
658

Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку [Текст] = Management and Entrepreneurship in Ukraine: the stages of formation and problems of development : науковий журнал / голов. ред. Ігор Олексів ; Національний університет "Львівська політехніка". - Львів : Національний ун-т "Львівська політехніка".

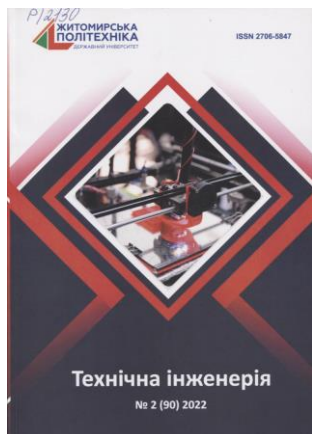
Т. 4, № 2. - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2022. - 444 с. : рис., табл. - Бібліогр. наприкінці ст. Текст укр. та англ.

Зі змісту:

Пирог О. В. Глобальні інноваційні кластери: досвід державно-приватного партнерства Канади. – С. 402-413. – Текст англ.

Стаття присвячена дослідженню сучасних тенденцій розвитку глобальних інноваційних кластерів Канади на основі моделі державно-приватного партнерства та виявлення їхніх особливостей протягом останніх років. У ході дослідження було сформовано гіпотезу: “у поствоєнний період Україна зможе сформувати нову інноваційну стратегію, яка забезпечить країні глобальну конкурентоспроможність та інноваційність”. Для дослідження глобальної інноваційної системи та розвитку суперкластерів Канади застосовано методи наукового дослідження: теоретичне узагальнення, емпіричний метод та методи статистичного аналізу. Програма суперкластерів є новою ініціативою, яку просуває канадський федеральний уряд, щоб зміцнити найперспективніші кластери Канади та дозволити інноваційним компаніям працювати більш продуктивно у пошуках ресурсів та доступу до інформації, знань і технологій. Програма інноваційних суперкластерів має багато позитивних результатів як новітня платформа для перегляду інноваційної стратегії Канади на основі моделі державно-приватного партнерства. Результати цього дослідження можуть бути використані у подальших напрацюваннях щодо розвитку промислових кластерів в Україні у поствоєнний період, а також для розробки національної стратегії розвитку інноваційної системи в Україні.

Оцінка енергоефективності збагачуваності залізородної сировини в умовах формування екоіндустріальних парків / А. Г. Темченко, О. А. Темченко, В. В. Коробійчук [та ін.] // Технічна інженерія. – 2022. – № 2(90). – С. 170-182.

P/2130

Методика. Методичну основу досліджень становить системний підхід до проблеми оцінки текстурно-структурних та фізико-механічних характеристик залізистих кварцитів і проблем енергоефективності й збагачуваності мінеральної сировини при регіональному розгляді Криворізького залізородного басейну. Відповідно до специфіки досліджень, спрямованих на досягнення поставлених завдань та отримання технологічних залежностей, у роботі використовувалися

переважно такі методи: аналітичний, графоаналітичний та математичної статистики.

Наукова новизна. Встановлено залежності та взаємозв'язки природно-геологічних, фізико-механічних, технічних, організаційних та екологічних факторів, їх сукупний вплив на ефективність технологічних процесів видобутку та переробки залізистих кварцитів за умови дотримання раціональної енерговитратності.

Практична значущість. Отримані результати є важливими та корисними для визначення енергоефективності процесів збагачення в залізорудній галузі в умовах стійкого погіршення екологічної ситуації, суттєвих коливань цінних характеристик на ринках залізорудної сировини та складних умов господарювання на гірничих підприємствах внаслідок негативного впливу попередньої неощадливої діяльності та обмежень карантинного характеру через світову пандемію в останні роки.

Підоричева І. Ю. Актуальні напрями та перспективи розвитку індустріальних парків і кластерів у контексті сучасної та повоєнної відбудови України / І. Ю. Підоричева, О. В. Ліщук // Економічний вісник Донбасу. – 2023. – № 1(71). – С. 66-79.

P/1932

У статті визначено та обґрунтовано актуальні напрями та перспективи розвитку індустріальних парків і кластерів в Україні для пришвидшення відбудови національної економіки у сучасних та повоєнних умовах. Вони полягають у такому: (1) відновленні діяльності індустріальних парків, діючих до початку воєнного стану, облаштуванні індустріальних парків, включених до Реєстру, інженерно-транспортною інфраструктурою, зокрема як майданчиків для релокації підприємств; (2) формуванні потужних промислових та інноваційних кластерів як інструментів просування та розвитку конкурентних переваг регіонів, зокрема смарт-орієнтованих цілей регіональних стратегій розвитку на 2021–2027 роки; (3) пріоритетній державній підтримці індустріальних парків і кластерів у галузях, які забезпечують базові потреби населення в умовах війни та повоєнний час, а також в інноваційних галузях, що швидко розвиваються; (4) інституціоналізації кластерних процесів на державному та регіональному рівнях; (5) сприянні об'єднанню кластерів, формуванню їх міжрегіональних і міжгалузевих альянсів та інтеграції в економічний простір ЄС з подальшим входженням до міждержавних і транскордонних кластерів; (6) підтримці індустріальних парків і кластерів з орієнтацією на сприяння розвитку малих і середніх підприємств; (7) застосуванні податкових та нефінансових стимулів для активізації діяльності індустріальних парків і кластерної кооперації як інструменту вирішення проблем працевлаштування, уповільнення міграції та повернення українців з-за кордону. Обґрунтовані напрями та перспективи формують наукове підґрунтя для включення відповідних рішень до державних і регіональних політик з метою формування сприятливих умов розвитку індустріальних парків і кластерів в інтересах сучасної та повоєнної відбудови України.

737818 R

31

Розвиток України в умовах мілітарного впливу: соціально-правові, економічні та екологічні аспекти [Текст] : [зб. мат-в Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 28 березня 2023 р.); у 2-х томах] / [за заг. ред. Устименка В. А.]. - Київ : [ВАІТЕ], 2023.

Т. 2. - Київ, 2023. - 296 с. : граф., табл. - Дод. тит. арк., зміст та парал. назви ст. англ. мов. - Бібліогр. наприкінці ст.

Зі змісту:

Шатненко К. Принципи розвитку індустріальних парків для сприяння повоєнному відновленню України. – С. 223-226.

Розглянуто проблему формулювання принципів, які забезпечать узгодженість та ефективність нормативно-правової бази для індустріальних парків. Вона має сприяти реальному перетворенню індустріальних парків на точки економічного зростання та зміцнення згуртованості населення. Запропоновано перелік принципів, основними завданнями яких визначено ефективність використання ресурсів громад, мобілізація реального та соціального капіталу, інклюзивний та резилієнтний розвиток.

Садиков Ж. А. Створення кластерів та їх роль у розвитку економіки Казахстану/ Ж. А. Садиков // Часопис економічних реформ. – 2023. – № 2(50). – С. 13-17. – Текст англ.

P/2348

Метою статті є аналіз позицій створення кластерів в умовах Казахстану для визначення рівня сталого розвитку країни на основі рейтингу індексів провідних міжнародних рейтингових компаній. Виклад основного матеріалу. У статті розкрито: перспективи кластерної організації національної економіки Казахстану, сутність та структура кластера. За підсумками аналізу показників соціально-економічного розвитку Східноказахстанської області визначено передумови створення автопромислового кластера. Оригінальність та практичне значення дослідження. У статті розглянуті основні аспекти створення кластерів в Казахстані, включаючи фактори успіху, роль держави та інституційних структур, взаємодію з іншими секторами економіки та глобальними ланцюгами виробництва. Проаналізовані приклади успішного впровадження кластерної моделі у різних секторах економіки Казахстану, а також розглянуті перспективи подальшого розвитку цього підходу.

Тарасевич В. Класичний античний поліс: форми привласнення та соціальні кластери / В. Тарасевич // Економічна теорія. – 2023. – № 1. – С. 5-30.

P/2101

Ця стаття продовжує цикл публікацій про універсумну еволюцію античної цивілізації, її субцивілізацій та присвячена характеристиці соціально-економічної та соціальної структур класичного античного поліса, їх взаємозв'язків та суперечностей на прикладі Афін. Розглянуто зміни відносин влади-власності та ролі традиційних соціальних кластерів владної державної групи під впливом експансії демократичного інституційного порядку та зростання прошарку негромадян. Поразка династичних протоінститутів, конкуренція плановості та корпоративності, розвиток приватної власності громадян та демократичних процедур сприяли зміцненню особистого та колективного субакторів владної групи, її консолідації перед посиленням економічних позицій негромадян. Разом з тим колізія між владною групою як представником громадянської общини поліса та відносно відокремленою від неї організацією набуває нових якісних рис, у тому числі боротьби за перерозподіл централізованого надлишкового та необхідного продукту між субакторами владної групи та конвертації його частин з особисто-персонально-приватного корпоративно-кланово-колективного владно-власницького присвоєння у різні форми приватного привласнення членів владної групи. Виділено основні соціальні кластери класичного поліса (селяни, ремісники і торговці, аристократи, неродові багаті, наймані працівники, раби, громадянська община) та адекватні їм форми привласнення (особисто-кланове, кланово-приватне, кланово- та корпоративно-приватне, приватно та колективно-індивідуальне). Акцентовано увагу на між- та внутрішньокластерні суперечності з приводу привласнення надлишкового та необхідного продукту. Зроблено висновок про мережевий характер системи привласнення класичного поліса та доцільність її подальшого вивчення.

